

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-09903/2014-ERÚ

V Praze dne 24. října

Č. j. 09903-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-09903/2014-ERU, s účastníkem řízení, kterým je společnost **Merit Bau CZ a.s., se sídlem K Dolíčku 66, Pardubice – Nové Jesenčany, PSČ: 530 02, IČ: 272 59 544**, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost Merit Bau CZ a.s., se sídlem K Dolíčku 66, Pardubice – Nové Jesenčany, PSČ: 530 02, IČ: 272 59 544, s tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), prováděl dne 4. června 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Chornice, katastrální území Chornice u domu č. p. 145 zemní práce související se stavbou „Odkanalizování obce Chornice I. a II. etapa, (dále jen stavba) přičemž došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti Merit Bau CZ a.s., se sídlem K Dolíčku 66, Pardubice – Nové Jesenčany, PSČ: 530 02, IČ: 272 59 544, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 10 000 Kč** (slovy: deset tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 10354.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku

řízení, společnosti Merit Bau CZ a.s., se sídlem K Dolíčku 66, Pardubice- Nové Jesenčany, PSČ: 530 02, IČ: 272 59 544, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 10354.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 1. srpna 2013 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 dne 4. června 2014 v obci Chornice u č. p. 145. Kontrola byla provedena na základě pověření správního orgánu pod č. j. 07021-1/2014-ERU ze dne 31. července 2014 vydaného podle ust. § 4 téhož zákona. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 1. září Protokol o kontrole č. K021214, č. j. 07021-5/2014-ERU. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. 07021-5/2014-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila společnost, Merit Bau CZ a.s., se sídlem K Dolíčku 66, Pardubice- Nové Jesečany, PSČ: 530 02, IČ: 272 59 544, (dále jen „účastník řízení“), přičemž i ostatní skutečnosti jsou dostatečně zjištěny, a přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Kontrolním šetřením bylo zjištěno, že stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby „Odkanalizování obce Chornice I. a II. etapa, byla realizována účastníkem řízení na základě stavebního povolení vydaného Městským úřadem v Jevíčku, odborem výstavby a územního plánování, č. j. [REDAKCE], ze dne 19. září 2011 a stavebního povolení Městského úřadu Moravská Třebová, odboru životního prostředí, č. j. [REDAKCE], ze dne 22. září 2011.

Vztahy mezi přímými účastníky stavby, tj. objednatelem, obcí Chornice a účastníkem řízení jako zhotovitelem byly upraveny smlouvou o dílo ze dne 31. července 2013.

Dne 4. června 2014 pak došlo v katastrálním území obce Chornice, u č. p. 145, k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, v místě, kde účastník řízení prováděl zemní práce. K samotnému poškození středotlaké plynovodní přípojky došlo při úklidu vozovky od výkopového materiálu. Práce byly prováděny zemním strojem CAT 323, kdy se s bagrem utřhl okraj rýhy. Okraj byl po předchozím dešti podmočen. Při náklonu bagru došlo lžící zemního stroje CAT 323(bagru) ke kontaktu se středotlakovou plynovodní přípojkou,

což mělo za následek její poškození. O poškození plynárenského zařízení byl proveden zápis do stavebního deníku, denní záznamy stavby na listu č. [REDACTED].

V důsledku poškození došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 152 m³ po dobu 5 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci distribuční soustavy, který o události ze dne 4. června 2014 pořídil Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDACTED] a Protokol o úniku plynu č. [REDACTED].

Veškeré náklady spojené s opravou středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 a únikem plynu účastník řízení uhradil v plné výši před zahájením kontroly.

Výše uvedené skutečnosti vycházejí z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. KO-07021-5/2014-ERU a jsou uvedeny také v Protokolu o kontrole č. K021214 ze dne 1. září 2014, účastníku řízení doručeno dne 9. září 2014. Účastník řízení nevznesl proti zjištěním uvedeným v Protokolu o kontrole č. K021214 žádné námítky.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu, a to tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 4. června 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Chornice u č. p. 145, pomocí zemního stroje CAT 323 zemní

práce na stavbě „Odkanalizování obce Chornice – I. a II. etapa“, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl. Účastník řízení prováděl dne 4. června 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Chornice u č. p. 145 zemní práce, v rozporu s podmínkou správce plynárenského zařízení v Protokolu o vytyčení č. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro činnost v blízkosti plynárenského zařízení pomocí zemního stroje (bagru), v důsledku čehož došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Z Protokolu o kontrole č. K021214 ze dne 1. září 2014 vyplývá, že existence plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby byla účastníkovi řízení známa z Vyjádření o existenci plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 21. 7. 2010, dále Vyjádření o existenci plynárenského zařízení zn. [REDAKCE] ze dne 24. února 2014, Protokolu o vytyčení ze dne 21. května 2014 a ze stavebního povolení, dále ze zápisu o převzetí staveniště. Účastník řízení před samotným započítím prací požádal o přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Samotné vytyčení bylo provedeno dne 21. května 2014 a vizuálně vyznačeno v terénu barvou. Účastník řízení tak věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a že se musí chovat určitým způsobem. Přesto tak nepostupoval.

Správní orgán podotýká, že veškeré činnosti, a to jak v ochranném pásmu energetického zařízení, tak i mimo ně, musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Subjekt, který chce vykonávat nějakou činnost, jako např. zemní práce, zřízení stavby či umístění konstrukce apod., musí při své činnosti postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo k poškození některé z inženýrských sítí. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, by nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ustanovení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona prováděl dne 4. června 2014.

v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Chornice u č. p. 145, pomocí zemního stroje zemní práce související s realizací stavby „Odkanalizování obce Chornice – I. a II. etapa“, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn.: 8 As 17/2007-135 vyplývá, že Aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, přičemž způsobil únik zemního plynu v objemu 152 m³ po dobu 5 minut. V důsledku poškození plynovodu byla přerušena dodávka plynu jednomu konečnému zákazníkovi. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost takového jednání, spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, následkem správního deliktu bylo narušení bezpečného provozu plynárenské soustavy týkající se jednoho konečného zákazníka.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán přistoupil k uložení pokuty.

V. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě

o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správního deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. Ve správním řízení bylo zjištěno, že účastník řízení požádal správce plynárenského zařízení o stanovisko k existenci sítí a o jejich následné vytyčení před zahájením prací dne 21. května 2014. Práce byly následně prováděny v ochranném pásmu plynárenského zařízení zemním strojem CAT 323 Tyto okolnosti je tak třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu zvyšují.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovou přípojku PE DN 32, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém objemu 152 m³ Došlo k přerušení dodávky jednomu konečnému zákazníkovi. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti při stanovení výše pokuty přihlédl jako k výrazně polehčující okolnosti.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 5 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost. Rovněž jako polehčující okolnost vyhodnotil Úřad skutečnost, že škodu za poškození plynového zařízení ve výši

12 683 Kč,- uhradil účastník správního řízení správci zařízení 25. července 2014, tedy ještě před zahájením správního řízení.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 10 000 Kč, tj. při samé dolní hranici zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Pokuta ve výši 10 000 Kč tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla výše sankce stanovena na částku 10 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným

podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s tímž ustanovením.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly